

ВЗІРЕЦЬ САМОВІДДАНОГО СЛУЖІННЯ АГРАРНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ НАУЦІ (ПАМ'ЯТІ ВИДАТНОГО ВЧЕНОГО В.Я. АМБРОСОВА)

*Левкіна Р.В., д.е.н., професор, Левкін А.В., к.т.н., доцент,
Харківський національний технічний університет сільського
господарства імені Петра Василенка*

Наукові дослідження В.Я. Амбросова охоплюють широке коло проблем аграрної економіки, що пов'язані із розвитком галузей сільськогосподарського виробництва, спеціалізацією, кооперацією, формуванням наукових та науково-виробничих систем, соціально-економічним плануванням, трансформаційними процесами, реструктуризацією аграрних формувань, механізмом їх функціонування в ринкових умовах.

Низка робіт присвячена таким дотепер актуальним і важливим проблемам економічної науки, як використання ресурсного потенціалу, підвищення продуктивності праці, особливостям ціноутворення на агропродукцію, фінансовому інструментарію стабілізації розвитку аграрних підприємств, зростанню доходів товаровиробників, підвищенню їх конкурентоспроможності.

Володимир Якович є автором більше 650 наукових праць, з яких близько 100 – одноосібні та колективні монографії, понад 80 - методики та методичні рекомендації. Наукові роботи видатного вченого охоплюють достатньо широкий та важливий для розвитку країни період понад п'ятьдесят років (1960 – 2014 рр.). Його наукова школа налічує 4 доктори та 16 кандидатів економічних наук. Більшість вітчизняних науковців-економістів користувалися результатами його наукових розробок та в своїх дисертаційних роботах спиралися на його життєвий та науковий досвід.

Протягом тривалого періоду Володимир Якович проводив цілеспрямовані наукові дослідження з економічної оцінки методів інтенсифікації виробництва сільськогосподарської продукції.

Насамперед, важливе значення приділялося питанням підвищення ефективності та організації кормової бази в молочно-овочевих підприємствах, організації міжгосподарських галузевих об'єднань, результатом яких у 1964 р. був захист дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук на тему: «Організація кормової бази в молочно-овочевих господарствах».

У 1980-х роках, працюючи на посаді керівника Харківського відділу Українського науково-дослідного інституту економіки і організації сільського господарства ім. О. Г. Шліхтера, Володимир Якович приділяв велике значення розвитку виробничої кооперації і подальшому створенню інтенсивних виробничих структур на основі міжгосподарської кооперації. Логічним продовженням були дослідження більш глибоких процесів кооперації, проблем і перспектив формування і функціонування виробничих галузевих об'єднань, принципи побудови яких є актуальними дотепер, оскільки стали прототипом сучасних кластерів. Отримані результати мали важливе практичне значення, що підтверджується запровадженням в Україні перших виробничих галузевих об'єднань в Харківській та Дніпропетровській областях. Високий рівень ефективності виробництва в агропромисловому комбінаті „Чугуївський” був досягнутий завдяки використанню пропозицій, що були розроблені та обґрунтовані при безпосередньої участі і під керівництвом В.Я. Амбросова. Розгляд техніко-економічного обґрунтування пропозицій вченого в Міністерстві сільського господарства та Раді Міністрів України завершився прийняттям рішення про поширення досвіду в інших областях України (Київській, Донецькій, Сумській та інших областях), а також у Росії та Узбекистані. В подальшому під науковим керівництвом В.Я. Амбросова були створені і успішно функціонували науково-виробничі системи у Харківській, Дніпропетровській, Полтавській, Івано-Франківській, Сумській та інших областях України. Теоретико-методологічні розробки та практичні рекомендації завершилися захистом дисертації на здобуття наукового ступеня

доктора економічних наук на тему: „Економічні проблеми формування раціональних типів підприємств та об'єднань регіональних АПК” у 1991 р.

Перехід до ринкових відносин в країні, процеси приватизації і реформування призвели до трансформації сформованих форм виробництва, які вимагали нових досліджень, результатом яких були методичні рекомендації по роздержавленню і приватизації підприємств агропромислового комплексу, представлені В.Я. Амбросовим до Міністерства аграрної політики та продовольства України, Національної академії аграрних наук.

Співпраця В.Я. Амбросова як керівника Харківського відділу Українського науково-дослідного інституту економіки і організації сільського господарства ім. О.Г. Шліхтера, член-кореспондента УААН з науково-дослідними інститутами регіону, тому числі з Інститутом овочівництва і баштанництва, Інститутом тваринництва, Інститутом рослинництва імені В.Я. Юр'єва дозволила не лише ознайомитися з науковими працями та набутим досвідом вченого, а й завершити наукові дослідження щодо запровадження нових методів оцінки ефективності виробництва сільськогосподарської продукції.

У науковому колі, серед колег, керівників підприємств АПК, учнів та друзів Володимир Якович користувався заслуженим авторитетом. Таємниця харизми його особистості полягає у глибині інтелекту, що спирався на життєвий та науковий досвід, феноменальну пам'ять, щирі та глибокі загальнолюдські риси і почуття. Йому були притаманні велика працездатність, ініціативність, новаторство в улюбленій справі, вимогливість, насамперед, до себе та своїх учнів, до кагорти яких ми маємо почесне право належати. Його порядність, принциповість як Вченого-Вчителя залишається взірцем самовідданого служіння аграрній економічній науці.